

A második öt éves terv szegedi létesítményeiből

Épül a kenyérgyár

Azt mondja Timár elvtárs, a Városi Tanács élelmiszeripari csoportjának szakelőadója, hogy az új öt éves tervben épülő kenyérgyár Szeged büszkesége lesz. Ezt a kijelentést nyilvánvalóan némi „élelmiszeripari öntudat” fűti, de ez mit sem von le az épület jelentőségéből. Azt hiszem, a gyár valódi jelentőségének bemutatására elég két közlést idéznem. Az első Novák elvtársnak, az élelmiszeripari szakcsoport vezetőjének következő beismerése:

— Igaza volt a lakosságnak, amikor panaszkodott a kenyérellátás miatt. Nagy problémát okozott nekünk a sütőüzemek régről örökölt, elhanyagolt állapota. (Részünkről megjegyzendő, hogy az elhanyagoltság gyökeres felszámolására mindaddig, tehát a kenyérgyár építéséig megfelelő lépés nem történt s ez súlyosbítja a helyzetet.) Azután még szaporítja a bajt — folytatta Novák elvtárs —, hogy 1955. február 1-én le kellett állítani a Nemestakács utcai elavult nyolcmecenés üzemet, amelyben már valószínűleg életveszélyes volt dolgozni.

Milyen a kenyérszükséglet?

A második magyarázat néhány számadat a város kenyér- és péksütemény-szükségletéről, illetőleg ellátásáról. Így áll jelenleg a helyzet: általában három és fél, szombaton pedig öt-hat vagon (egy vagon = száz mázsa) a város lakosságának kenyérszükséglete és hatvan-hetven ezer péksütemény fogy naponta. Az épülő kenyérgyár ennek a kenyérszükségletnek a felét tudná fedezni. Tehermentesítenének egy sor kisebb sütődét, mindenütt még nagyobb gondot lehetne fordítani a minőségre, a munkakörülmények javulásának.

Talán elég is ennyi indokul. S most vessünk egy pillantást a jövőbe. Ha az új kenyérgyár már működni fog, csak kenyeret készít. Ezáltal felszabadul néhány kisebb üzem, ahol teljesen — mint például a Boros József utcai, vagy a Petőfi sugárúti —, vagy részben — így a Gyöngygyűk és Tavasz utcai sütőüzemekben — különféle péksüteményeket: szegedi vágót, búzacipót, kiflit, zsömlét, perecet, stb. készítenek. Vagyis a kenyérgyár üzembeállításával profilírozzák az üzemeket a minőségileg jobb, eredményesebb munkáért, a vásárló közönség kívánságainak tökéletesebb kielégítéséért.

Tető alá kerül-e tétre?

Felismerve azt, hogy milyen fontos és sürgős Szegeden a kenyérgyár létesítése, még az idén, a második öt éves terv első esztendejében hozzálátunk az építkezéshez, s a tervek szerint jövőre: 1957. novemberére kell elkészülni a modern, teljesen gépesített kelesztő kamrákkal és gőzkemencékkel ellátott gyárrak, összesen 4 millió hatszáz ezer forintos beruházással, amely összegből közel másfél milliót még az idén kívánnak beépíteni. Ehhez pedig az szükséges, hogy a tét beállta előtt tető alá tudják hozni az építkezést. S ez nemcsak a kenyérgyár felépítésének szempontjából, hanem az Építőipari Vállalat szakmunkásainak téli munkalehetőséggel való ellátása szempontjából is hasznos és szükséges.

Kérdés tehát, hogy tető alá tudják-e hozni a kenyérgyárat?

A vélemények különbözők: az építőkötészek kétségek veszik körül, az építők többségebb hittel ígérnek és biztosítják, hogy minden rendben lesz.

Borbély elvtárs, a Sütőipari Vállalat műszaki ellenőre például így ecseteli a helyzetet:

— Teljesen elhanyagolt munkahely. Kidobtak oda húsz-huszonöt tanuló, akik most kezdik a gyakorlati

munkát. Folyton fel kell bontani, amit falaznak, hogy ki-javítsák. Megkezdődött az alapozás is, de most meg a kubikosokat elvitték Bajára. Semmiképpen sem látom biztosítottak, hogy az idén mennyiségben és minőségben megfelelően beépítsék a másfél milliót, s ha ez nem sikerül, kététem, hogy 1957 utóján működni fog a gyár.

Első a lakásépítés

Hogy mindjárt egy ellenvéleményt is lássunk, hallgassuk meg Kiss elvtársat, a főépítészvezetőt.

— A kenyérgyárnál első sorban ipari tanulókat foglalkoztatunk. A földvonalú épületeket és a portásépületet már fölfalazták. Most mi első sorban a lakásépítést szorgalmazzuk. Télen foglalkozunk inkább a kenyérgyárral, a Szentháromság utcai bérházal és más épületekkel. Az a célunk, hogy addigra tető alá hozzuk a kenyérgyárat és remélhetőleg ez sikerülni is fog.

Végül kimentem a helyszínre is, a Tolbucin sugárúti régi Rózsa-malom mögötti területre, ahol a kenyérgyár épül. Előbb még fényképeztem is akartam vinni magammal,

de egyelőre kár lett volna fárasztani. A gyár alapjai, a portásépület falai és a felvonulási épületek állnak. A bekötőt még ma sincs meg, pedig a felvonulási költsége az új bekötőútön történő szállításhoz kalkuláltak, amint megtudtuk a Sütőipari Vállalatnál. Oh, tervszerűség! Még mindig vannak, akik előbb költöztetik fel a harmadik emeletre a lakót, mintsem a lépcsőházat megépítik. Elképzeltem, amint Takács építészvezető felvázolta a terepen, hol épül a liszt-szállító torony, hogy fest majd a serleg-alma, milyenek lesznek a háromhajós gyárépület pilérei és hol áll a két szolgálati lakás. Amint megtudtam, közel három ezer előregyártott elemet építenek be itt. De tető alá kerül-e decemberre?

Az építészvezető szerint feltétlenül. Egyelőre ugyan nem sok biztató jele látszik ennek, de lehet. S különben: ők felölök érte, és a tervfegyverem be nem tartása súlyos vétés.

Hát egyelőre kénytelenek vagyunk ebben, illetőleg ígéreteikben bízni. Mert az ideai lakások után a jövőre kenyérgyár is kell.

(—h—c)

Az állattenyésztés szép eredményei

a dorozsmai József Attila Tsz-ben

A dorozsmai József Attila Termelőszövetkezetben Bodor Mihály elvtárs, az állattenyésztési brigád vezetője szép eredménnyel dicsekedhet. Akárhogyan áll szóba az ember, ha az állatokra terelődik a szó, mindjárt lelkesedéssel mondogatják, hogy milyen nagyon szépek a lovak, a tehén, no meg a sertések is. Mindezt nemcsak a tagság mondja, elmondhatja az is, aki végigjárja az istállókat. Monostori Károly bácsi mindenki szereti, mindenki dicséri.

Ügyes, lelkiismeretes, hozzáértő

embernek mondják. S hogy valóban az, az a gondozására bízott állatokról, a lovakról is megállapítható. Ő maga azt mondja: „Az állat nem tudja mondani, hogy éhes, hogy szomjas, de megmutatja”. A József Attila Tsz lovai nagyon is megmutatják, hogy jól gondjuktak viseli: munka után, mikor kifogták őket a hámból, még játszani is van kedvük. Monostori Károly bácsi legfőképpen a jó takarmányozással éri el ezt az

eredményt, pedig a takarmányból még meg is szokott takarítani. Jól ért ahhoz, hogyan kell feljavitani egy-egy leromlott állatot. A termelőszövetkezetnek jelenleg 19 lova van. Ezt a számot az elkövetkezőekben csökkenteni akarják. Teherautót akarnak venni, amire nagy szükségük van és amely jobban segíti őket a munkájukban.

Számbeileg sertésből van legtöbb a szövetkezetben — 220 darab, vegyesen yorksiri és berksiri sertések, Bodnár Sándor bácsi, meg a veje, Köröndi Sándor visel rájuk gondot. Bodnár bácsi gazdag tapasztalatokra nézhet vissza;

ez meg is látszik

a gondjaira bízott állatokon. A sertések számát ebben a gazdasági évben nem akarják növelni. Csökkenteni akarják az anyakocák számát és csak tisztafajú állatokat akarnak tovább tenyészteni. „Kevesebb, de jobb” — ez az elvük. Gondot fordítanak arra is, hogy minél több törzskönyvezett állatuk legyen. Rengeteg malacuk van, vagy

nyolcvanöt, most a napokban osztottak szét a tagság között. A takarmánnyal a télen volt egy kis baj, de ügyesek voltak, utána jártak, s a honvédségtől kaptak moslékot, ezzel pótolták a hiányt.

A József Attila Tsz-nek nagy büszkesége a tehenészet. Huszonegy tehenük van és az istállóitaguk hónapok óta első a járásban: 3.6 liter jelenleg. Januárban még Gyálarét volt az első, de azóta fokozatosan túlhaladták. Ennek legfőbb oka

a jó takarmányozás.

E hónap elején fogyott el a siló, addig tartott, márpedig a jó tejhozamhoz a nedvűs takarmány talán a legfontosabb. Egy hétig nem volt csak zöldtakarmányunk, ez alatt mutatkozott is valami visszaesés, de ez egészen kevés: istálló viszonylatban 3—4 liter.

A tehenés, Nagy Sándor elvtárs, igen szakképzett és lelkes ember. Olyan szépen, tisztán fejtnek, hogy szinte még az istállóból elviszik a tejet a vásárlók, vannak olyanok, akik Szegedről járnak ki hozzájuk tejért. A jó takarmányozást állandóan szem előtt tartják, most kapnak cukorgyárból melaszt, a szécskát ezzel a melasszal pácolják, amit az állatok szeretnek, s ami tejhozamukat is növeli.

A József Attila Termelőszövetkezetben — amint ez az elmondottakból következik — nagy gondot fordítanak a takarmányra, ez jó eredmények oka.

A hat meglevő silódór mellé

még kettőt csinálnak, sőt egy harmadikat is terveznek, egy kilósolt a birkák számára. Különböző maga a silózás most kezdődött meg náluk. A meglevő 15 hold vöröshere és 27 hold zöldhere mellé még újabb tíz holdat vetettek, és így biztosítják heresszükségletüket. A szemestakarmányt darálójuk biztosítja, két darálójuk van, az egész községnek ők végzik el a darálási munkát, s így a munka fejében többek között megkapják a kellő mennyiségű szemestakarmányt is.

Az állattenyésztésben elért eredmények másik oka az emberekben, a gondozókban keresendő, akik szeretnek csinálni ezt a munkát. Az egész tagság a maga gondjainak, örömeinek érzi az állattenyésztéssel járó problémákat. Ez talán a harmadik oka, és ez a három oka eredményezi azt, hogy a József Attila Termelőszövetkezetben nincs említésre méltó baj az állattenyésztés körül.

(a—s)

TAPASZTALATCSERE

Szeged több üzemében beszélnek a tapasztalatcsere ki-szélesítéséről s egyre jobban sürgetik az újítások kicserélését. Szeged üzemei közül a Jutáárugyárban mondható elfogadhatónak a tapasztalatcsere-mozgalom.

Az üzem újítási előadója ez évben mintegy 15 újítást küldött el a különböző textilüzemekhez.

mintegy tíz ezek közül a Szegedi Kenderfonó és az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalathoz került. A Jutafonó ez évben 19 javaslatot kapott más üzemek újítóitól. Különösen megnövekedett a tapasztalatcsere-re elküldött újítások száma, amióta újítási feladattal küldte más üzemeknek is a Szegedi Jutáárugyár. Januárban és februárban kettő, márciusban öt, áprilisban pedig tíz tapasztalatcsereként küldött újítást érkezett a vállalathoz.

Ezek között több olyan is szerepel, amely a bevezetés után komoly megtakarítást jelent majd.

A termelés növekedését segíti elő azok a tapasztalatcsereként beküldött újítások, melyek már a feladattal érkeztek. Nagylakról például Hidvégi Ferenc elküldte az általa készített előfónógép

elektromos beállító berendezés rajzát, s javasolta, hogy azt használják fel. A kísérletként elfogadott javaslat máris arra enged következtetni, hogy az alkalmazható és segíteni fogja a termelés növekedését. Hidvégi Ferenc újítása Nagylakon is bevezetésre kerülhetne, ellenben ott nem fordítottak erre gondot, s arra számítanak; majd, ha beválik a Szegedi Jutáárugyárban, akkor mi is bevezetjük.

Az elmúlt napokban igen figyelemre méltó kezdeményezés történt. Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat főmérnöke és a pártbizottság titkára felkereste a Szegedi Jutáárugyárt, s ott megismerkedtek az újításokkal.

Javasolták, hogy a két üzem fűzze szorosabban a kapcsolatokat, s alakítsanak egy komplex-brigádot az azonos problémák megoldására.

Az első kezdeményezést minden bizonnyal több is követi majd. Ezek az üzemek közötti komplex-brigádok elősegítik majd a jobb kapcsolatot, s megszűnik az az elgondolás, amely sajnos még mindig ta-

pasztalható: küszködjenek ők is a problémákkal, gondolkodzanak.

A tapasztalatcsere szélesebb körű kibontakozásának egyik előfeltétele az újítások kicserélése, a kisgépesítési, mechanizálási és automatizálási kísérletek kölcsönös megoldása, s azok minél szélesebb körű bevezetése. Ezenkívül természetesen hasznos lenne nagyon, ha

az üzemek dolgozói és gazdasági vezetői is kölcsönösen látogatásokat tennének, s javaslataikkal segítenék más üzemek problémáinak megoldását.

A kezdeti lépés megtörtént. S az üzemek vezetői, nem utolsósorban pedig a pártbizottságok és pártbizottságok szorgalmazzák, hogy ne csak az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat és a Jutáárugyár között jöjjön létre ilyen elvtársi segítség, hanem valamennyi szegedi textilüzem bekapcsolódjon e nemes mozgamba, s kölcsönös segítségnyújtással, a tapasztalatcsere-mozgalom ki-szélesítésével segítsék elő a termelés emelését, az önköltség csökkentését: — a termelékenységet növekedését.

A szegedi énekkari élet a fejlődés útján

SZEGEDI ÉNEKKARI ÉLETE a felszabadulás után addig soha nem látott színvonalon állt. Ezt könnyen le-mérhettük az évenként ismétlődő kultúrversenyek alkalmával, 1950-ben Szeged 28 üze-mi és öntevékeny énekkara vett részt a versenyben. Néhány év múlva azonban egy kezünkön összeszámolhattuk működő énekkarainkat. Egy év óta azonban énekkaraink mind számban, mind minőségben ismét sokat fejlődtek, 13 üze-mi és öntevékeny énekkar működik városunkban. Iskolai kórusaink — élén a Pedagógiai Főiskola énekkarával — harmincnél többen jelentkeztek az évenként megismétlődő ifjúsági dalosünnepélyre, melyet az újszegedi szabadtéri színpadon rendez a Megyei Jogú Városi Tanács oktatási osztálya. Nemrég alakult hat középiskolai énekkar 400 taggal. Kiemelkedő művészei életünkben a Szabad Ifjúság Művészgyűjtés újbóli létrehozása. Ez év április hónapjában három újabb üzem jelentette be, hogy énekkart kíván létrehozni. A Kéziszer-szármagyár énekkara már működik is. A Szövetkezeti Bizottság felhívására az igen jól működő központi kóruson kívül több üzemrészt énekes-brigádokat szervez. Némelyik már énekkar számba vehető.

Sajnos sok hiba is mutatkozik az előrehaladás útján. Kéthetenként karvezetői értekezletet hív össze a népművelési osztály, továbbképzési és szervezési céllal, de ezeken sok karvezető egyáltalán nem jelenik meg. A szegedi kórus-élet erőpróbáját bizonyította Bartók Béla emlékére rendezett Szegedi Zenei Hét, amely kórusangversennyel zárult. Üze-mi és iskolai énekkaraink teljes estét betöltő hangversenyekről nem számolt be mindig a »Délmagyarország«, így a mozgalom eredményei nem hatnak lelkesedéssel a többi kultúr-csoportokra. GYAKRAN ELŐFORDUL HIBA, hogy üze-mi énekkar abból az alkalmából és csak az utolsó percben hívják életre, ha két hét múlva már szerepelnie kell. Művészeti hiba

is gátolja az előrehaladást, mert karvezetőink vagy kényelmi szempontból, vagy az üze-mi kultúrfelelősök mű-sorszerűtése miatt elhanyagolják a hangképzést és a kottaolvasás gyakorlását. Pedig az ugrásszerű fejlődést hozhatja a tanításban és színvonalasabb előadásokat biztosítani, másrészt nem közömbös, hogy hangversenyt látogató közönségünk évenként hogyan növekszik, éppen ennek folytán is, hogy zenei alappal hallgatja az előadásokat.

A hibák csak addig zavarják az előrehaladást, míg nem igényünk azokat kiküszöbölni. A szegedi kórus-élet — mint tömegmozgalom — újra kezd éledni. Van is Szegeden sok élenjáró üze-mi énekkar: a MÁV, a DÁV és a Szövetkezeti Bizottság Központi Vegyeskara országos viszonylatban is ismert kórusok. A Magyar Rádió szívesen közömbö a szegedi kórusok életéből többször ismertetést, ha levezetés útján a Magyar Rádió Tömegzenei Osztályát értesítik: a munkáról, sőt a Rádió felajánlotta, hogy olyan kórusműveket, melyeknek betanulása valamilyen szempontból nehézségbe ütközik, levélben való megkeresés után hanglemez műsorukba beiktatják. A Rádió Tömegzenei Osztálya május 19- és 20-án Szegeden vette fel a következő kórusok műsorát: MÁV, Szövetkezeti Énekkar, Pedagógiai Főiskola, Zene-művészeti Szakiskola, Szabad Ifjúság Művészgyűjtés, Tanítónőképző, Ságvári Gimnázium, Vasútforgalmi Technikum, Főiskolai Gyakorló Általános Iskola, Tudományegyetem.

ZENEI TÖMEGMOZGALOM Szegeden fejlődik. Ha kórusainkban több fiatal venne részt, újra életerőssé és színvonalassá válhatna az énekkari élet. Azok, akik évenként el-előzőt daloltak, ma is szívesen vesznek részt benne, de a fejlődés megköveteli, hogy új erőkkel szélesebb alapon induljon el zenei életünknek ez a fontos mozgató ereje, az énekkari tömegmozgalom.

Szécsi József
zenei szakreferens

— **Az IBUSZ** tájékoztató füzetet adott ki, amely részletesen ismerteti a hétvégi ünnepi programját. A közeljövőben ugyan csak füzet alakban bocsátják a közönség rendelkezésére a külföldi társasutazások részletes adatait.

— **A Fáklya-moziban** 25-én nyílik meg a kerthelyiség. Előadások kezdete 6 és 8 óra-kor, a második előadás jó idő esetén a kerthelyiségben.

— **Sarkadi Imre Kossuth-díjas író,** a Körhinta című film történetének szerzője is szerepel az Ünnepi Könyvhét szegedi megnyitóján, június 4-én, hétfőn este a színházban, ahol előadást tart az ünnepi alkalmából.

— **A Szegedi Jutáárugyárba** második öt éves tervünk első beruházásaként megérkezett egy univerzális marógép, mellyel mindenféle marást el tudnak végezni a műhely dolgozói.

PETROVÁČ ISTVÁN